

Risarske zgodbe Tomaža Kržišnika

Ta čas so umetniška dela Tomaža Kržišnika iz njegovega širokega ustvarjalnega opusa in v različnih medijih, v katerih je ustvarjal, na ogled v kar treh galerijah. Tudi v nam najbližji Galeriji Ivana Groharja v Škofji Loki, kjer nas z risbo popelje v Krakov, Barcelono, Pariz, New York in se ustavi na domačem vrtu v Žireh.

IGOR KAVČIČ

Tomažu Kržišniku, v nedeljo, 9. februarja, bi praznoval 82 let, je bila lani decembra v okviru 15. Slovenskega bienala ilustracije posthumno podeljena nagrada Hinka Smrekarja za življenjsko delo. Nekatera njegova ključna dela so ta čas še na ogled v Galeriji Cankarjevega doma, v ponedeljek, 17. februarja, pa bodo v Ljubljani odprli še razstavo v galeriji Instituta Jožef Stefan, na kateri bo poudarek na delih v keramiki in plakatu.

Na tem mestu pa se bomo posvetili najbližji razstavi z naslovom Ujeti čas v risbah Tomaža Kržišnika, ki bo še do druge polovice marca na ogled v Galeriji Ivana Groharja v Škofji Loki. Ko z Mestnega trga odpremo vrata v galerijo, vstopimo v nek drug svet. A ne toliko krajev, ki jih lahko spoznavamo na risbah, kot pa svet zgodb, ki jih lahko »prebiramo« v Kržišnikovih risarskih (največkrat) miniaturah. Risbe niso le beleženje videnega, ampak zapisovanje časa, morda trenutka, v katerem jih je avtor z vso svojo miselno širino ustvarjal.

»Tomaž je nekoč rekel, da ko s konico svinčnika riše na bel papir, takrat riše sebe v prostoru. Risba, ki nastane, je vedno neko zatečeno stanje in s tem v sebi nosi nek

Pri snovanju razstave sta sodelovali žena pokojnega Tomaža Kržišnika Maja Kržišnik in kustosinja Loškega muzeja Anabel Černohorski. Foto: Igor Kavčič

čas,« je ob Tomaževih risbah povedala njegova žena Maja Kržišnik, ki je pri postavitvi razstave in izboru del sodelovala s kustosinjo Loškega muzeja Anabel Černohorski. Na osrednji steni uvodne je na ogled cikel pastelov iz serije Moj vrt, ki jih je Kržišnik ustvaril let 2022, obkrožajo pa jih risbe, ki so nastale leta 1998 v Krakovu. »Razstava poudarja Kržišnikov inovativen pristop k mediju, vodilo pri izboru so bile številne

zanimive tehnike, ki jih je uporabil pri izdelavi končnih risb. Včasih si je na primer pomagal s kopirnim strojem, vanje pa potem dodatno risal in ponekod celo s škarjami posegel v svoja dela,« je povedala Anabel Černohorski in pri tem kot šolski primer umetnikove tovrstne kreativnosti posebej poudarila risbe iz Krakova, kjer so vidni raznoliki pristopi do istega motiva.

V drugem galerijskem prostoru sledijo še risbe različnih formatov iz treh popotniških ciklov, iz Pariza (1986), New Yorka

Risbe so odslikava umetnika v nekem času in prostoru ter hkrati miselnega razkošja Tomaža Kržišnika.

Razstava del Tomaža Kržišnika v Galeriji Cankarjevega doma Foto: arhiv Občine Žiri

(1999) in iz njegovih večkratnih obiskov Barcelone (1989, 2006, 2007). Kot dodaja Anabel Černohorski, je bilo vodilo pri izboru del predvsem v raznolikih pristopih k mediju, ne pa toliko pokazati čim več destinacij, delovnih ali popotniških obiskov. Kržišnikov opus, ki ga hrani žena Maja, je namreč še izjemno bogat in bi ga v prihodnje veljalo predstaviti na obsežnejši pregledni razstavi.